

ע"פ 8596/06/17 - יוסף כהן צדק - נוכח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

25 יוני 2017

עפ"ת 8596-06-17 כהן צדק נ' מדינת ישראל
לפני כב' השופט רענן בן-יוסף
המערער
יוסף כהן צדק - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד עופר חורש
נגד
המשיבה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד איריס פמיליה-פוגל

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה תל-אביב (להלן: "**בית משפט קמא**") מיום 24.11.16 עת ניתנה הכרעת הדין ומיום 26.04.17 יום גזירת הדין.

בית משפט קמא הרשיע את המערער לאחר שמיעת ראיות בעבירות של סטייה מנתיב נסיעה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 40 לתקנות התעבורה התש"ל - 1970 + סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**" ו"**תקנות התעבורה**" בהתאם), ובעבירות של נהיגה בחוסר זהירות וגרם חבלה של ממש עפ"י תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה וסעיף 38(3) לפקודה.

2. על-פי עובדות כתב האישום בו הורשע המערער, בתאריך 05.02.14 סמוך לשעה 20:00 בנוהגו בשדרות אהרון יריב ברמת השרון מדרום לצפון התקרר לצומת הכניסה לבסיס צבאי במקום, נהג בחוסר זהירות ובחוסר תשומת לב לדרך. המערער סטה עם רכבו מנתיב נסיעתו לנתיב הנגדי בכביש הדו-סטרי בעל נתיב נסיעה אחד לכל כיוון וחסם את דרכו של רוכב האופנוע, דוד ברק (להלן: "**רוכב האופנוע**" או "**הנפגע**"), שנסע מצפון לדרום והתקרר אף הוא לצומת.

כתוצאה מכך, רוכב האופנוע החליק, התנגש בחזית רכבו של המערער ורכב המערער גרר אותו מספר מטרים על הנתיב הנגדי. בתאונה נחבל רוכב האופנוע חבלות של ממש, נגרמו לו חבלות ממשיות ושברים, הוא נאלץ לעבור ניתוח וקיבוע ונותר משותק בכל ארבעת גפיו.

3. המערער הודה בכל העובדות של כתב האישום אך הכחיש את אחריותו לתאונה, כלומר שזו נגרמה בגין חוסר זהירות או סטיית שמאלה לנתיב הנגדי. לעמדתו הוא המשיך ישר בנתיב המיועד לנסיעתו.

4. התביעה בבית משפט קמא העידה את הנפגע בתאונה ואת בוחן התנועה, זיו טרבלוס, ואילו ההגנה העידה את הנאשם והמומחה מטעמו עורך חוות דעת המומחה **נ/2**, ניר קוסטיקה.

עמוד 1

5. לאחר שמיעת ראיות הרשיע בית משפט קמא את המערער בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולאחר הטיעונים לעונש וקבלת תסקיר קצין מבחן גזר דינו לעונש מאסר בפועל של 7 חודשים, פסילה בפועל ל-5 שנים, מאסר ופסילה מותנים ופיצוי הנפגע בסך 15,000 ₪.

6. הערעור בפניי, כאמור, הוא הן על ההרשעה בדין ועל גזר הדין, רכיבי המאסר בפועל והפסילה שבו.

7. בערעור על הכרעת הדין טוען המערער באמצעות באי כוחו, עורכי הדין חורש ופאוור, בכתב ובדיון בפניי כי עסקינן בהכרעת דין הנסמכת כולה על חוות דעת המומחים ושבית משפט טעה בכך שלא קבע שקיים לפחות ספק סביר הנעוץ בחוות דעת מומחה ההגנה. לעמדתם, מקום האימפקט שבו אירעה התאונה ואותר ע"י הבוחן המשטרתי שגוי, הוא החמיץ נזק בולט ברכב המערער שאירע בעת התאונה ואשר גרם לו לשגות בתרחיש התרחשותה.

כן לא פעל הבוחן על-פי הנחיות המשטרה (נ/1) בחקירת התאונה ולא הביא בחשבון שיקולים חשובים לקביעת נקודת ההתנגשות. אף התאמת הנזקים לא נעשתה כראוי והביאה לתוצאות שגויות.

באשר לגזר הדין לעמדת ההגנה, היה על בית משפט קמא לאמץ את עמדת שירות המבחן, להסתפק בהטלת מאסר בעבודות שירות ולהפחית מעונש הפסילה הכבד.

המדינה תמכה בטיעוניה בבית המשפט כאן, בפסק דינו של בית משפט קמא.

8. בהכרעת דין מפורטת, יורדת עד פרטים ומעמיקה, הכריע בית משפט קמא במחלוקת בין המומחים, הבוחן המשטרתי ומומחה ההגנה באשר לשאלה העיקרית האם אכן המערער סטה לנתיבו של הנפגע ואימץ את עמדת התביעה באופן חד-משמעי. בנוסף נסמך בית משפט קמא על ממצאי מהימנות לקביעת העובדות תוך שהוא מעדיף את עדות הנפגע ומאמין לו.

בית משפט קמא הציב את המחלוקות בין הצדדים ואת קביעותיו באופן הבא:

"כל הצלקות בכביש שנמצאו בזירת התאונה היו בנתיב נסיעת האופנוע. בכלל זה חריצה עמוקה באורך של 0.5 מטרים מכיוון צפון לדרום, חריצה חלשה יותר אלכסונית באורך של 5.2 מטרים מכיוון ימין לשמאל, המובילה למקום החריצה העמוקה. לטענת הבוחן כיוון החריצה האמורה הוא מצפון לדרום והיא נוצרה במהלך החלקת האופנוע טרם התאונה, היינו האופנוע החליק מרחק של 8 מטרים והותיר חריצה באורך של 5.2 מטרים לקראת מקום האימפקט. בנוסף, נמצאו בנתיב נסיעת האופנוע שובל שמן בקו ישר המוביל למקום עצירתו של האופנוע וכן האופנוע עצמו שרובו שכוב על נתיב נסיעתו. לוחית מספר הרישוי של הרכב נמצאה אף היא בנתיב נסיעת האופנוע.

על סמך ממצאים אלה בצירוף עדות רוכב האופנוע, טענה התביעה כי התאונה ארעה בנתיב נסיעת האופנוע, וכי הרכב סטה לנתיב נסיעת האופנוע.

ההגנה הייתה צריכה להתמודד עם ממצאים אלה אשר מהם עלה לכאורה כי התאונה ארעה בנתיב נסיעת

האופנוע. לשם כך הביאה ההגנה תרחיש חלופי לאופן אירוע התאונה. לפי אותו תרחיש האופנוע סטה לנתיב נסיעת הרכב, רוכב האופנוע הבחין ברכב באיחור, בלם, נפל לכביש והאופנוע החליק על צידו הימני, והגיע לרכב כשהוא שכוב לרוחב הכביש. במקום כלשהו דרומית לחריצה העמוקה ארעה התנגשות חזיתית בין האופנוע לרכב. כתוצאה מאותה התנגשות הפגוש האלסטי של הרכב, הדף את האופנוע קדימה תוך כדי סחרור קשתי שמאלה, כשאופנוע נע במהירות של 70 קמ"ש, שהיא מהירות הרכב בעת אירוע התאונה החזיתית. בעת שהאופנוע הסתחרר שמאלה, הגלגל הקדמי של האופנוע פגע בקורת הרכב התחתונה מתחת לדלת הנהג, וכתוצאה מכך נגרמה החריצה העמוקה בכביש. לאחר מכן האופנוע החליק לכיוון צפון, תחילה יצר את החריצה החלשה יותר באורך של 5.2 מטרים ובהמשך הותיר את שובל השמן עד למקום בו נעצר סופית.

יוטעם כי להגנה לא הייתה גרסה היכן בדיוק הייתה ההתנגשות החזיתית הראשונית, וכשהתבקש המומחה לסמן את מיקומה, הוא נמנע מכך והסתפק באמירה לפיה היא התרחשה מספר מטרים דרומית לחריצה העמוקה.

בחנתי את גרסת ההגנה באופן מעמיק, ולא מצאתי כי יש בה כדי לעורר ספק סביר. בנוסף, שוכנעתי כי החריצה העמוקה נגרמה בעת שהאופנוע החליק על צדו הימני ובאופן אלכסוני נכנס מתחת לרכב. האופנוע היה בשכיבה מלאה, והגלגל נכנס במרווח שבין הכביש לפגוש. הלחץ שהרכב הפעיל על אום הגלגל הוא שגרם לאותה חריצה. בהינתן שהחריצה נגרמה בנתיב נסיעת האופנוע, יש להגיע למסקנה כי הנאשם סטה לנתיב נסיעת האופנוע.

אוסף כי מצאתי קשיים לא מעטים ואף סתירות בגרסת הנאשם, וכן התרשמתי מאמינותו של רוכב האופנוע."

עוד הוסיף בית משפט קמא, כי לא נמצאו בראיות שבאו בפניו ממצאים פיזיים שתמכו בעמדת ההגנה כי הייתה התנגשות קודמת בין כלי הרכב בנתיב נסיעתו של המערער, בדמות סימנים על הכביש או כל ראייה, כי רוכב האופנוע החליק בנתיב נסיעתו.

בהכרעת דינו דחה בית משפט קמא באופן מנומק את טענות מומחה ההגנה, שבעת אירוע התאונה החזיתית האופנוע שכב לרוחב הכביש ושהאופנוע הסתובב סביב צירו שמאלה באופן קשתי לאחר התאונה. כל זאת תוך נימוקים משכנעים המבוססים על ממצאי הזירה והרכבים.

כל תיאוריות ההגנה כפי שהועלו בפני בית משפט קמא לא יכלו ליתן הסבר ולו חלקי לממצאי בוחן המשטרה הנראים היטב גם במוצגים שהוגשו לבית המשפט, לרבות לוחות הצילומים **ת/15** (תמונות 5, 6, 16 ועוד) וה-DVD שהוגש. חריץ לאורך 50 ס"מ, החריץ הנוסף לאורך 50 מטרים ושובל השמן שנזל מהאופנוע.

לקביעות מומחה ההגנה אמר בית משפט קמא, בין היתר:

"בסיכומי של דבר, אני סבורה כי המומחה ניתח את גרסאות המעורבים באופן מגמתי ובלתי משכנע. אם נוסף לכך את העובדה שהמומחה קבע קיומו של אימפקט ראשוני בנתיב נסיעת הרכב חרף העדר כל ממצא פיזי

התומך במסקנה זו, וכן את הגרסא שהעלה המומחה לפיה האופנוע ביצע "קפיצות" בלתי מוסברות ובלתי סבירות (תחילה הסתחרר שמאלה לכיוון מערב, בהמשך החליק באופן אלכסוני, ולבסוף דילג ימינה למרכז הכביש והחליק באופן ישר), עולה קושי לקבוע ממצאים על סמך חוות דעתו של המומחה".

בסופו של דבר קבע בית משפט קמא:

"הסברו של הבוחן אודות אופן כניסתו של האופנוע מתחת לרכב, מתיישב עם גרסת הנאשם עצמו אשר מסר בהודעתו הראשונה כי האופנוע פגע מקדימה, מתחת לאוטו, ובהודעתו השנייה סיפר כיצד לאחר התאונה חיפש את הרכב מתחת לרכב, והוסיף כי הפגיעה הייתה בחלק התחתון של הרכב.

בסכומו של דבר מצאתי כי בין כלי הרכב ארעה התנגשות חזיתית, והחריצה העמוקה נוצרה בשעת האימפקט. היות ומקום האימפקט נמצא בנתיב נסיעת האופנוע, יש להגיע למסקנה כי הנאשם סטה לנתיב נסיעת האופנוע".

וכן:

"נוכח השינוי בגרסאותיו של הנאשם, הסתירות שהתגלו בהן, העובדה שהנאשם לא ידע למסור כל פרט שהוא אודות הרכב החולף למעט העובדה שמדובר ברכב פרטי, אני סבורה כי קם קושי משמעותי לקבל את גרסת הנאשם בדבר רכב חולף שנסע לפני האופנוע".

9. לאחר עיון מעמיק בפרוטוקול בית משפט קמא, במוצגי הצדדים (לרבות התקליטור) והסיכומים אומר כי הנני מסכים עם הכרעת דינו של בית משפט קמא שלא מצאתי בה פגם ואף אני סבור שאין בראיות שבאו בפני בית משפט קמא ספיקות סבירים.

10. ולבסוף לעניין הכרעת הדין יש להזכיר את ההלכות המבוססות מקדמת דנא בדבר התערבות ערכאת הערעור בקביעת עובדות וממצאי מהימנות של הערכאה הדיונית:

"ההלכה הפסוקה בעניין זה ידועה; חזקה כי בית המשפט המחוזי עשה מלאכתו נאמנה, ומשנדונה כדבעי שאלת קבילות הראיות, מהימנותן ומשקלן, לא תשעה ערכאת הערעור אל טענות ממין זה כדבר שבשגרה, אלא במקרים חריגים, כאשר קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את התערבותה, או כאשר הגרסה העובדתית שהתקבלה על-ידי הערכאה הראשונה אינה מתקבלת על הדעת (ראו, למשל: ע"פ 993/00 אורי שלמה נ' מדינת ישראל, פד"י נו(6) 205 (2002); ע"פ 2460/15 ג'בארין נ' מדינת ישראל (24.02.15); ע"פ 1965/14 רן אילני נ' מדינת ישראל (17.08.16))." ע"פ 41007/16, מאור כהן נ' מדינת ישראל (22.02.17)

11. כך גם בסוגיית התערבות ערכאת הערעור בהכרעת בית משפט קמא בהעדיפו עדות מומחים (ע"פ 1782/16, דז'לדטי נ' מדינת ישראל (28.05.17)):

"באשר לטענותיהם המפורטות של המערערים נגד העדפתו של בית המשפט את חוות דעת מומחה התביעה רפ"ק ניב על פניו של מומחה ההגנה נפתלי, ואימוצו את מסקנת מומחה התביעה כי החתימה שבמחלוקת אינה של זכרננקו אלא ניסיון חיקוי של זייפן. הלכה היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בהחלטת הערכאה הדיונית לאמץ את ממצאיהן ומסקנותיהן של חוות דעתו ועדותו של מומחה אחד ולהעדיפם על פני אלה של מומחה אחר, והיא תעשה כן רק במקרים חריגים שבהם נפלה טעות ברורה ובולטת בהחלטת הערכאה הדיונית:

"הכרעה בין חוות-דעת של מומחים המוגשות לבית המשפט, מתבססת, בין היתר, על התרשמותה על ערכאת הדין ממהימנותם של העדים ומקצועיותם, ומידת השכנוע בעמדות שהציגו כמו גם על התחשבות ניסיון החיים והשכל הישר. 'עדויות של מומחה' - כך נקבע - 'נבחנת על ידי בית המשפט בשני מישורים: מישור המהימנות האישית - במסגרתו נבחנת מהימנותו של המומחה ככל עד אחר; ומישור האמינות המקצועית - במסגרתו נבחנים רמתו המקצועית של המומחה, וטיב ואופי הבדיקה או הבירור האחר שערך ואשר מכוחם הגיע למסקנותיו' (ע"פ 1839/92 אסקר נ' מדינת ישראל (04.09.94) פסקה 4 לפסק דינו של השופט קדמי. והשוו: ע"א 1639/01 קיבוץ מעיין צבי נ' קרישוב, פ"ד נח(5) 215, 237-240 (2004); עניין בלזר בעמ' 419; א' סטרשנוב 'ראיות מדעיות ועדות מומחים בבית המשפט' רפואה ומשפט - ספר היובל (2001) 177).

ההכרעה בין חוות דעת מומחים שקולה, אפוא, להכרעה בממצאי עובדה ומהימנות, ומשכך, ההתערבות בה נעשית במשורה ורק במקרים חריגים בהם נפלה טעות ברורה ובולטת בהעדפתה של חוות דעת אחת על פני רעותה (ע"פ 1242/06 צור נ' מדינת ישראל (13.06.07), פסקה 8 לפסק דינו של השופט ד' חשין; ע"פ 6131/01 מדינת ישראל נ' פרבשטיין, פ"ד נו(2) 24, 30 (2001))" (ע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל, פסקה 34 לפסק דינו של השופט לוי (01.09.09)).

כן ראו ע"פ 2566/14 גלפונד נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (17.02.16); ע"פ 6809/09 מלינובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (31.03.11); וע"פ 7010/09 אבשלומוב נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לפסק דינו של השופט עמית (05.07.12)."

הנני דוחה הערעור על הכרעת הדין.

12. באשר לגזר דינו של המערער, לכל הדעות עסקינן בגזר דין לא קל, עונש מאסר מאחורי סורג ובריח ופסילה ארוכה מאוד. עונש זה קשה שבעתיים כאשר הוא מוטל על אדם חיובי, שומר חוק בדרך כלל, אדם נורמטיבי, אבל אל מול שיקולים אלו מוצבים עקרונות קדושת החיים, שמירה על ביטחונם ושלומו גופם ועל יכולתם של משתמשי הדרך בבטחה, שהינם ערכים עליוניים ויש לקדש אותם.

פסק דינו של בית משפט קמא עומד בדרישות תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ומשכך הוא עונש הולם.

רשלנותו של המערער גבוהה, פגיעתו של הנפגע קשה ביותר, חייו נהרסו. לכל אלה נתן בית משפט קמא ביטוי בגזר הדין, ומשכך אין ערכאת הערעור רשאית להתערב בו.

צדק בית משפט קמא במקרה זה על-פי הפסיקה הנוהגת בכך שלא קיבל את עמדת שירות המבחן ואין להתערב בכך, ויפים לענייננו דברי בית המשפט העליון בפרשת **כהן** שצוטטה לעיל:

"מן המפורסמות הוא כי אין ערכאת הערעור גוזרת מחדש את דינו של המערער, ואינה נוטה להתערב בגזר הדין אלא במצבים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות, או כאשר העונש חורג באופן מובהק מזה המקובל בנסיבות דומות (ראו: ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (03.07.06); ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (03.02.98); ע"פ 9437/08 אלגריסי נ' מדינת ישראל (12.05.09)). נסיבות העניין מלמדות כי ענייננו אינו בא בגדר אותם חריגים; גזר הדין מדוד ושקול, והתחשב בכל השיקולים הרלוונטיים שנמנו בערעור.

לא נעלם מעיני מצבו של מאור. אמת נכון הדבר, העונש שהוטל עליו אינו קל; בהיותו אב למשפחה ברוכת ילדים, מפרנס יחיד, קשה שלא להביע חמלה כלפיו וכלפי בני משפחתו; לבטח גם זו ספגה זעזוע, ומסלול חייו של מאור ובני משפחתו השתנה לבלי שוב לקדמותו. ברם, העונש תואם את מדיניות הענישה הנהוגה, הרואה בחומרה רבה את התופעה המסוכנת של נהיגה בשכרות, המאיימת על שלום הציבור ובטחונו; מנגד, נסיבותיו האישיות של מאור נלקחו בחשבון על-ידי בית המשפט המחוזי שעה שקבע את עונשו בצד הנמוך של מתחם הענישה".

12. הערעור על כל חלקיו נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בבימ"ר "ניצן" בתאריך **09.07.17** עד השעה **10:00** כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר כולל אפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

הערבויות כולן יישארו בתוקפן עד להתייצבותו של המערער בבית הסוהר.

ניתן והודע היום, א' תמוז התשע"ז, 25 יוני 2017, במעמד הצדדים והמערער.

רענן בן-יוסף, שופט